

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID,
ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG

[2010/200589]

Rechtelijke Macht. — Arbeidshof te Luik

Op 25 januari 2010 werd de heer Delhalle, René, raadsheer in sociale zaken, als werknemer-bediende, bij het arbeidshof te Luik, door de eerste voorzitter van dit hof aangewezen om het ambt van plaatsvervangend magistraat uit te oefenen tot hij de leeftijd van 70 jaar heeft bereikt.

SERVICE PUBLIC FEDERAL EMPLOI,
TRAVAIL ET CONCERTATION SOCIALE

[2010/200589]

Pouvoir judiciaire. — Cour du travail de Liège

Le 25 janvier 2010, M. Delhalle, René, conseiller social au titre de travailleur-employé, à la cour du travail de Liège, a été désigné par le premier président de cette cour pour exercer les fonctions de magistrat suppléant jusqu'à ce qu'il ait atteint l'âge de 70 ans.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

[C – 2010/24023]

Actualisatie 2009/2010 van het PRPB

Artikel *8bis* van de wet van 12 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid (B.S. van 29 april 2003) voorziet in een federaal reductieprogramma dat om de twee jaar geactualiseerd wordt.

Het eerste federaal reductieprogramma ter vermindering van gewasbeschermingsmiddelen en biociden werd bij KB van 22 februari 2005 gepubliceerd in het BS van 11 maart 2005.

De eerste actualisatie bestrijkt de periode 2007/2008 in de vorm van een KB dat in het BS werd gepubliceerd op 20 april 2007 (Ed.2).

De actualisering 2009/2010 is gericht op 3 hoofdlijnen :

- een stand van zaken van de acties ondernomen gedurende de eerste vier jaren.

- de prioriteiten gedefinieerd voor de komende twee jaar teneinde de doelstellingen te garanderen : de negatieve weerslag van pesticidengebruik in de landbouw met 25 % te verminderen en de negatieve weerslag van biociden (te beginnen bij de prioritairere categorieën) en van pesticiden die niet voor landbouwdoeleinden worden gebruikt met 50 % te verminderen.

- een aanpassing van de beheerstructuren van het programma met het oog op de werkzaamheden ter voorbereiding van het nationaal actieplan voor een duurzaam gebruik van pesticiden.

Tot slot wordt de periode die voorzien was voor het behalen van de in 2005 vastgelegde doelstellingen met twee jaar verlengd zodat rekening kan worden gehouden met de voorbereiding van het nationaal actieplan voor een duurzaam gebruik van pesticiden, de belangrijkste lopende acties kunnen worden afgehandeld en de continuïteit van het federale reductieprogramma wordt verzekerd tot de invoering van het nationaal actieplan, gepland voor 2012. Deze verlenging geldt ook voor de acties in verband met de biociden.

Inhoudsopgave

Hoofdstukken

1 Prioriteiten

1.1 Stand van zaken

1.1.1 Overzicht van de acties

1.1.2 Tussentijdse balans van de gevolgen van het PRPB

1.2 Identificatie van de behoeften

1.2.1 Voorbereiding van het nationaal actieplan pesticiden

1.2.2 Meer aandacht voor de biociden

1.2.3 Behoud van de in 2007 bepaalde prioriteiten

1.3 Prioriteiten voor de periode 2009/2010.

2 Beheersorganen van het PRPB

3 Termijn van twee jaar

Tabellen

Tabel 1 - Overzicht van de acties

Tabel 2 - Prioriteiten voor het PRPB voor 2009/2010

1 Prioriteiten

1.1 Stand van zaken

1.1.1 Overzicht van de acties

SERVICE PUBLIC FEDERAL SANTE PUBLIQUE,
SECURITE DE LA CHAINE ALIMENTAIRE
ET ENVIRONNEMENT

[C – 2010/24023]

Actualisation 2009/2010 du PRPB

L'article *8bis* de la Loi du 21 décembre 1998 relative aux normes de produits ayant pour but la promotion de modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement et de la santé (MB 11 février 1999) prévoit un programme de réduction fédéral qui doit être actualisé tous les deux ans.

Le premier programme de réduction des pesticides à usage agricole et des biocides a été introduit par l'AR du 22 février 2005 publié au MB du 11 mars 2005.

La première actualisation couvre la période 2007/2008 sous forme d'un AR publié au MB le 20 avril 2007 (Ed.2)

L'actualisation 2009/2010 s'articule autour de 3 axes :

- un bilan des actions menées pendant les quatre premières années;

- une identification des priorités pour les deux années à venir afin de garantir le respect des objectifs chiffrés auxquels l'Etat fédéral s'est engagé, à savoir réduire de 25 % d'ici fin 2010 le risque lié à l'utilisation des pesticides dans l'agriculture et de 50 % le risque lié à l'utilisation des biocides et des pesticides hors agriculture;

- une adaptation des structures de gestion du programme, notamment en vue des travaux nécessaires à la préparation du plan d'action national pour une utilisation durable des pesticides.

Enfin, la période prévue pour atteindre les objectifs fixés en 2005 est prolongée de deux ans afin de tenir compte de la préparation du plan d'action national pour une utilisation durable des pesticides, de finaliser l'essentiel des actions en cours et d'assurer la continuité du programme de réduction fédéral jusqu'à la mise en œuvre du plan d'action national, prévu pour 2012. Cette prolongation vise aussi les actions liées aux biocides.

Tables des matières

Chapitres

1 Priorités

1.1 Etat d'avancement

1.1.1 Bilan des actions engagées

1.1.2 Bilan intermédiaire des effets du PRPB

1.2 Identification des besoins

1.2.1 Préparer le plan d'action national pesticides

1.2.2 Renforcer les actions du PRPB pour les biocides

1.2.3 Maintenir les priorités choisies en 2007

1.3 Priorités pour la période 2009/2010.

2 Organes de gestion du PRPB

3 Délai de deux ans

Tableaux

Tableau 1 - Bilan des actions engagées

Tableau 2 - Priorités du PRPB pour 2009/2010

1 Priorités

1.1 Etat d'avancement

1.1.1 Bilan des actions engagées

Tabel 1 - Overzicht van de acties

PRPB 2007/2008 Invalshoeken en prioritaire acties	Stand van zaken in juni 2009
Invalshoek 1 : ontwikkelen van instrumenten voor het evalueren van het PRPB	
1) Statistische opvolging van het gebruik van pesticiden in de landbouw : haalbaarheidsstudie gepland in 2007 voor het bepalen van de regels voor de bemonstering, de methodes voor het inwinnen en controleren van de gegevens en het model van overeenkomst tussen de landbouwers en de FOD (Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu).	Aan de gang. De haalbaarheidsstudie werd uitgevoerd en er werd beslist een systeem voor het verzamelen van de gegevens bij de boekhoudkundige landbouworganisaties en de certificeringssystemen uit te werken. De functionele analyse en de ontwikkeling van de software voor het verwerken van de gegevens zijn gepland voor 2009. De eerste resultaten zouden in 2010 moeten beschikbaar zijn.
2) Marktstudie : enquête over het gebruik van pesticiden in een aantal teelten; publicatie in 2007	Beëindigd. De studie werd uitgevoerd in 2007. De statistieken betreffende het gebruik van pesticiden in wintertarwe, gerst en maïs zouden nog moeten worden geactualiseerd met het oog op een publicatie.
3) Comité Indicatoren : wetenschappelijk comité voor het coördineren van de werkzaamheden in verband met de risico-indicatoren voor pesticiden en biociden.	Operationeel. Het Comité Indicatoren heeft zijn werkzaamheden verder gezet naar aanleiding van de begeleiding van de studies in verband met de indicator pesticiden PRIBEL (Pesticide Risk Indicator for BELgium) en de indicator biociden BIBEL (Biocide risk Indicator for BELgium). In 2008 werd hierover een seminarie georganiseerd.
4) Onzekerheidsmodule Biocide Risk Indicator System : studie gepland in 2007 voor het bepalen van de bronnen van fouten en onzekerheden bij de risico-evaluaties; kwantificering van deze gegevens om bij de risico-evaluaties te kunnen beschikken over representativiteitspercentages.	Beëindigd. Deze studie leidde in 2007 en 2008 tot het uitwerken van de indicator BIBEL. Deze studie was beperkt tot de biociden van type 18 en 14. Voor de andere types moet de indicator nog worden uitgewerkt. De studie in verband met de onzekerheden verspreid in de numerieke modellen zal ook kunnen worden benut voor het verbeteren van de indicator PRIBEL.
5) PRIBEL - 1996 en 1991 : studie gepland in 2007 voor het berekenen van de PRIBEL-waarden (Pesticide Risk Indicator for BELgium) voor de jaren 1991 en 1996; vergelijking van deze waarden met de waarden berekend voor 2001, referentiejaar voor het PRPB	Beëindigd. Deze studie wees op een daling van de risico's afkomstig van het gebruik van pesticiden door de landbouw met meer dan 25 % voor alle geledingen (met uitzondering van de bijen) tussen 1991 en 2001.
6) Toxicovigilantie : haalbaarheidsstudie voor de oprichting van een centrum voor het opvolgen van vergiftigingen door pesticiden en biociden, waaronder de rodenticiden	Beëindigd. Deze studie, beëindigd in 2007, heeft het belang aangetoond van een bewakingscel waarbij aan de overheidsinstanties nuttige informatie wordt verstrekt voor het voeren van correctieve of preventieve acties met betrekking tot het gebruik van slakkenkorrels door particulieren. Vanaf 2006, moment van de eerste resultaten, zou de opvolging om de vier jaar moeten herhaald worden.
7) Groep Indicatoren Biociden : werkgroep voor het uitwerken van risico-indicatoren voor biociden.	Operationeel
8) Standpuntvorming inzake afhankelijkheid, zijnde een andere mogelijke benadering om de doeltreffendheid van het Reductieprogramma te evalueren volgens een andere invalshoek dan die van het risico. Een reflectie, onder meer aan de hand van de studie uitgevoerd in opdracht van de FOD -DG Leefmilieu, zal afgerond zijn tegen de zomer 2007.	Beëindigd. De studie (beëindigd in 2008) heeft aangetoond dat een dergelijk concept niet werkbaar is wanneer het globaal beschouwd wordt voor alle pesticiden en biociden. Het begrip afhankelijkheid blijft ook ambigu en is niet bruikbaar voor het risicobeheer.
9) Tegen 2008 zullen kwantitatieve gegevens ter beschikking kunnen gesteld worden die de globale evoluties in de doelstelling van risicoreductie weergeven.	Beëindigd. Wat de pesticiden betreft, werden de cijfers in verband met de verkoop, de gebruiksfrequentie en de risico's berekend en samengebundeld in een rapport in 2007. Dit zal worden herhaald van zodra de gebruiksgegevens beschikbaar zijn in 2010. Wat de biociden betreft, werden de verkoopgegevens ingewonnen en gebundeld in 2008. De cijfers met betrekking tot de gebruiksfrequentie en de risico's moeten nog worden berekend.

PRPB 2007/2008 Invalshoeken en prioritaire acties	Stand van zaken in juni 2009
Invalshoek 2 : reductie van de risico's van pesticiden en biociden	
10) Uitvoeren van de opsplitsing van de erkenningen : administratieve opsplitsing tegen begin 2007; effectieve opsplitsing en indiening van de dossiers tegen 2008; evaluatie van de dossiers (ongeveer 230) in 2009 en 2010; gezamenlijke uitreiking van de erkenningen in 2010.	Aan de gang. Realisatie door publicatie van het koninklijk besluit dat de splitsing van erkenningen bevat. Publicatie is gepland vóór de herfst van 2009.
11) Groep Pesticide Application Licence : haalbaarheidsstudie naar de invoering van een spuitlicentie voor het gebruik van "professionele" producten. Indienen van een principiële ontwerp begin 2007.	Aan de gang. het principiële ontwerp werd in 2007 ingediend. De groep kreeg een nieuwe naam : « Group Pesticide application Certificates ». Het principiële ontwerp werd vanaf 2008 besproken tijdens een reeks plenaire vergaderingen. Een voorstel van een systeem voor certificering van de kennis zal in de loop van 2009 aan de bevoegde ministers worden voorgelegd.
12) Zoeken naar alternatieven voor het gebruik van MeBr en naar procédés om de uitstoot van MeBr in het milieu te beperken of te vermijden tijdens QPS-toepassingen (Quarantine and PreShipment). De kwestie wordt momenteel behandeld door het Erkenningcomité voor de Bestrijdingsmiddelen.	Aan de gang. Er werd een tijdelijke oplossing gevonden door het invoeren van een procédé voor de recuperatie van de gebruikte gassen. Verboden voor verkoop vanaf 18/03/09. Toegelaten voor de QPS-toepassingen alleen tot 18/03/10.
13) Huis- tuin- en keukengids : sensibiliseringscampagne in verband met methodes voor huis- tuin- en keukengebruik die een alternatief vormen voor het systematisch gebruik van pesticiden en biociden. Publicatie voorjaar 2007.	Aan de gang. De gids werd vanaf 2007 verspreid. Na herdruk werd hij ook in 2008 opnieuw verspreid. Ook in 2009 en 2010 wordt hij verder verspreid.
14) Fytoproducten in de Biologische landbouw : aanwerving in 2007 van een volle-tijd equivalent ter ondersteuning van het op de markt brengen van plantenbeschermende producten die nuttig zijn voor de biologische landbouw.	Aan de gang. Het project werd vanaf 2007 gelanceerd. Het op de markt brengen van plantenbeschermende producten in de biologische landbouw verloopt sneller (tot op heden 11 nieuwe erkende biopesticiden, en nog andere zijn in voorbereiding). Een sterke interactie met de betrokken partijen maakt het mogelijk vooruit te lopen op de aanvragen van de biologische landbouwsector en meer in het algemeen van zij die de geïntegreerde bestrijding toepassen (werkgroep, regelmatige contacten, invoering van een communicatiehulpmiddel,...)
15) Biociden Advies Comité : operationeel vanaf april 2007.	Beëindigd : het Biociden Advies Comité is sinds 2007 operationeel.
16) Acties ter ondersteuning van de geïntegreerde bestrijding (via de financiering door het Begrotingsfonds voor de Grondstoffen en Producten buiten het budget om dat voorzien is voor het PRPB) gericht op niet-landbouwkundig gebruik. Een verdere afbakening is nodig van de maatregelen die terzake genomen kunnen worden onder het federaal PRPB.	Te doen.
17) Een inventaris van het onderzoek en de studies gefinancierd door het Begrotingsfonds voor de Grondstoffen en Producten zal worden opgemaakt en geanalyseerd in het licht van het concept 'risicoreductie'. Verhoogde pro-activiteit van het Fonds ten aanzien van projecten die risicoreductie beogen.	Te doen.
18) Het gebruik van een beschermingsuitrusting voor de gebruikers van biociden en pesticiden.	Te doen.
19) Opsplitsing van de vergunningen voor biociden : via een haalbaarheidsstudie moet tegen eind 2007 een duidelijker beeld ontstaan van de impact op de risico's en van de haalbaarheid van een opsplitsing van de vergunningen voor sommige biocidentypes, respectievelijk voor particulier dan wel voor professioneel gebruik.	Aan de gang. Een haalbaarheidsstudie in verband met de opsplitsing van de vergunningen voor biociden werd uitgevoerd. Deze wordt in 2009 aangevuld met een Duurzame-ontwikkelingseffectbeoordeling studie (DOEB) naar de sociale, economische en milieu-impact van de opsplitsing.
20) De reductie van de punctuele verliezen, onder meer wat het landbouwkundig gebruik betreft.	Aan de gang. De beveiliging van de verpakkingen voor de producten voor niet professioneel gebruik gebeurt in het kader van de opsplitsing van de erkenningen (pesticiden).. Wat betreft het landbouwkundig gebruik moeten er nog acties worden ondernomen op basis van de conclusies van de werkzaamheden van de Thematische groepen die in 2005 en 2006 bijeenkwamen, in het bijzonder wat betreft de verpakking van de producten en het beheer van restproducten.

PRPB 2007/2008 Invalshoeken en prioritaire acties	Stand van zaken in juni 2009
Invalshoek 3 : Communicatie en sensibilisatie	
21) Aanwerving in 2007 van een FTE voor communicatie van het PRPB.	Beëindigd.
22) Groep 'Gebruiksvriendelijkheid Fytoweb' : bundeling van de verwachtingen van het publiek ten aanzien van Fytoweb en, aan de hand daarvan, de site gebruiksvriendelijker maken.	Aan de gang. Het is niet mogelijk om de gevraagde aanpassingen uit te voeren aan het bestaande systeem voor het beheer van de erkenningsdossiers (IGIMP). Er wordt rekening gehouden met de verwachtingen van het publiek bij het uitwerken van het nieuwe beheersysteem (PANAMA) waarvan de toepassing gepland is voor 2010.
23) Website van het PRPB : opstarten in 2007 van een infosite voor contact en documentatie in verband met het PRPB.	Beëindigd (Cf www.prbp.be) Deze site wordt regelmatig geüpdated.
24) Federaal milieurapport : medewerking aan de opstelling van het rapport.	Te doen.
25) Adviesraad : adviesorgaan voor het PRPB.	Operationeel. De Adviesraad was reglementair en volgens de nieuwe structuur operationeel sinds 2007.
26) Groep Bijen : forum voor informatie-uitwisseling en communicatie in verband met de problematiek van de bijensterfte.	Beëindigd. Het rapport is gepubliceerd op de website van het PRPB. Concrete acties : financiering van thematische onderzoeksprojecten; uitwerking van een bestrijdingsplan tegen varroase; verbetering van de sanitaire begeleiding van de bijenkwekers en van de beschikbaarheid van geneesmiddelen voor bijen.
27) Populairwetenschappelijke voorstelling van het PRPB : voorstelling van het PRPB aangepast aan het grote publiek	Aan de gang. De populairwetenschappelijke voorstelling van het PRPB wordt constant aangepast aan de veelvuldige en uiteenlopende vragen van verschillende doelpublieken.
28) Opstellen van een communicatieplan waarin de aspecten sensibilisering en opvoeding zijn opgenomen.	Beëindigd. Een algemene Communicatiestrategie waarin de algemene boodschap en de doelgroepen van het PRPB zijn vastgelegd, werd goedgekeurd in 2008. Deze wordt vanaf 2009 toegepast via de jaarlijkse communicatieplannen die worden voorgelegd aan de Adviesraad en goedgekeurd door het Beleidscomité.
29) Opstellen van een activiteitenverslag, telkens om de twee jaar.	Aan de gang.

Van de 29 prioritaire acties waartoe werd beslist in 2007, zijn er op 1 juni 8 beëindigd, 17 lopen nog en 4 moeten er nog worden uitgevoerd.

1.1.2 Tussentijdse balans van de gevolgen van het PRPB

Een precieze raming van de reductie van de risico's aan de hand van de indicatoren PRIBEL en BIBEL is nog niet mogelijk in 2009 :

- wat de fytofarmaceutische producten betreft, zullen de gebruiksgegevens immers pas beschikbaar zijn vanaf het moment dat het systeem voor het verzamelen van de gegevens wordt toegepast;
- wat de biociden betreft, moet de indicator BIBEL nog worden aangepast zodat hij kan worden toegepast voor een maximum aantal biociden.

Toch konden er in 2008 voor de bestrijdingsmiddelen meer globale maar minder precieze ramingen worden uitgevoerd aan de hand van de beschikbare verkoopgegevens. Uit die ramingen blijkt het volgende :

- de risico's verbonden aan het professioneel gebruik van fytofarmaceutische producten zijn globaal gezien aan het afnemen, behalve wat de bijen betreft waar een toename wordt vastgesteld;
- wat het niet professioneel gebruik betreft, wijzen de cijfers op een algemene toename van de risico's, behalve wat de aquatische organismen betreft.

Wat de biociden betreft tonen de verkoopcijfers aan dat de situatie onveranderd is qua hoeveelheid. De geleverde inspanningen voor het verzamelen van de verkoopgegevens hebben het echter mogelijk gemaakt de onzekerheid verbonden aan deze belangrijke informatie te reduceren van 22 % in 2001 tot 12 % in 2005, zijnde een verbetering van 45 %.

We willen er op wijzen dat de risicocijfers nog niet volledig betrouwbaar zijn. Het is dus essentieel om de onzekerheid met betrekking tot deze cijfers te reduceren. Dit is precies het doel van de acties rond de indicatoren en de opvolging van de gevolgen en de verkoop en het gebruik van de producten. Deze acties moeten worden voortgezet. Van zodra deze tendenzen zijn bevestigd, zullen de nodige maatregelen worden overwogen om de specifieke problemen op te lossen (bijen, pesticiden voor niet professionele gebruikers), onder meer in het kader van het toekomstig nationaal actieplan (cfr. 1.2.1.).

De vastgestelde resultaten zijn een afspiegeling van de maatregelen voorafgaand aan de invoering van het PRPB, met name vooral het risicobeheer via de controle op het op de markt brengen van de producten. De gevolgen van de andere acties van het PRPB werden ten vroegste vanaf 2008 verwacht. Het zou gewaagd zijn om, in de huidige fase van de uitwerking van de risico-indicatoren, een raming te maken van de omvang van de verwachte gevolgen.

1.2 Identificatie van de behoeften

1.2.1 Voorbereiding van het nationaal actieplan pesticiden

De publicatie van de Pesticidenrichtlijn 2009/128 open nieuwe perspectieven voor het integreren van het Federale Reductieprogramma, in een nationaal actieplan. Dit nationaal actieplan voor de fytofarmaceutische producten zal tegen 2012 moeten worden ingevoerd. Het PRPB zal dus actief moeten meewerken aan het vereiste overleg voor de uitwerking van het nationaal actieplan.

Het nationaal actieplan waarvan sprake in de Kaderrichtlijn Pesticiden moet met regelmatige tussenpozen een diagnose opmaken van de risicosituatie en een reeks maatregelen uitwerken om een einde te maken aan de probleemsituaties. Structureel zijn de Lidstaten dus verplicht om een systeem uit te werken voor het verzamelen van de gegevens die nuttig zijn voor het stellen van de diagnose. Ze zullen ook verplicht zijn om een systeem in te voeren voor het certificeren van de kennis van de gebruikers, verkopers en professionele adviseurs van fytofarmaceutische producten, alsook een systeem voor het controleren van de gebruikte toestellen. De lidstaten zullen zich er ook moeten

van vergewissen dat de algemene principes van de geïntegreerde bestrijding worden toegepast en dat de geïntegreerde bestrijding wordt gepromoot vooral bij de productiesectoren. Het aquatisch milieu en specifieke zones (openbare parken,...) zullen speciaal moeten beschermd worden tegen schade veroorzaakt door fytofarmaceutische producten. Spuiten vanuit de lucht zal verboden worden, behoudens enkele uitzonderingen. Het brede publiek zal moeten worden geïnformeerd en het moet inspraak krijgen in de grote krachtlijnen van het nationaal actieplan.

Bovendien zal het PRPB voorstellen aan het Overlegcomité Federale - Gewesten om tegelijkertijd met het nationaal actieplan voor de fytofarmaceutische producten ook een nationaal actieplan uit te werken voor de biociden. Dit voorstel werd geuit binnen het CCIM/SCP/WP (Coördinatie-Comité Internationaal Milieubeleid/Comité de Coordination de la Politique internationale de l'Environnement/Stuurgroep Chemische Producten/Werkgroep Pesticiden) waar de federale en gewestelijke autoriteiten inzake landbouw en leefmilieu het unaniem eens zijn om de gezamenlijke voorbereiding van een nationaal actieplan voor pesticiden en biociden te ondersteunen, op voorwaarde dat de omzetting van nieuwe Europese regelgeving inzake gewasbeschermingsmiddelen geen enkele vertraging oploopt.

In België zullen we beide plannen bundelen onder de naam : Nationaal Actie Plan d'Action national (NAPAN). Het NAPAN zal dus twee delen omvatten, het ene gewijd aan de fytofarmaceutische producten en het andere aan de biociden. Deze twee delen zullen los van elkaar worden voorbereid, onder meer voor wat betreft de resultaatverplichtingen en de kalender die moet worden gerespecteerd voor de fytofarmaceutische producten, zonder vooruit te lopen op wat er zal worden beslist op Belgisch niveau voor de biociden.

Er moet echter worden opgemerkt dat de belangrijkste acties die sinds 2005 worden ondernomen erop gericht waren vooruit te lopen op de invoering van de Kaderrichtlijn Pesticiden. Zo zijn de prioritaire acties 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29 die in 2007 werden vastgelegd voor het PRPB, m.a.w. 22 acties van de 29 (76 %) rechtstreeks van nut voor het toekomstige NAPAN

1.2.2 Meer aandacht voor de biociden

Ondanks een doorgedreven beleid, lijken de opgezette acties om de impact van de biociden op de gezondheid en op het milieu te reduceren ontoereikend. De marktsituatie, die het onderwerp van verschillende studies door de dienst Risicobeheersing van het DG Leefmilieu van de FOD is geweest en mogelijkheden om de risico's te doen dalen zullen het onderwerp vormen van specifieke acties. De periode 2009-2010 van het PRPB zal vooral gewijd worden aan het ophelderen van deze kwestie. Het aanwerven van een extra persoon specifiek voor de problematiek van de biociden zal het mogelijk maken het beleid te intensiveren.

1.2.3 Behoud van de in 2007 bepaalde prioriteiten

De prioriteiten die in 2007 werden vastgelegd blijven behouden. Wegens de evolutie van de dossiers, moeten bepaalde acties echter lichtjes worden geherdefinieerd en/of samengebundeld.

1.3 Prioriteiten voor de periode 2009/2010.

Bijgevolg worden de prioriteiten als volgt geactualiseerd :

Tabel 2 - Prioriteiten voor het PRPB voor 2009/2010

<p>Prioriteiten PRPB 2009/2010</p> <p>Invalshoeken en prioritaire acties</p>
<p>Invalshoek 1 - Voorbereiding van het nationaal actieplan pesticiden</p> <p>1. Uitwerking van het NAPAN</p> <p>Op 14 december 2011, moet de Kaderrichtlijn omgezet zijn in Belgisch recht. Elke lidstaat van de EU zal dan een nationaal actieplan moeten uitwerken en implementeren (bij ons het Nationaal Actie - Plan d'Action national, afgekort NAPAN genaamd) waarvoor er in België overleg zal vereist zijn tussen de verschillende overheidsinstaties. Het NAPAN zal minstens om de vijf jaar worden herbekeken. De bepalingen uit het NAPAN moeten worden meegedeeld aan de Europese Commissie uiterlijk op 14/12/2012. Bij het overleg en het beslissen over de in te voeren maatregelen zal dus rekening moeten worden gehouden met deze termijn.</p> <p>Het PRPB zal alle nodige initiatieven ondernemen om het NAPAN te organiseren en te finaliseren, met behoud van een kwalitatief overleg met de geïnteresseerde partijen.</p>
<p>Invalshoek 2 - Meer aandacht voor de biociden</p> <p>2. Definiëring van de prioritaire acties voor de biociden</p> <p>De verrichtingen en de doeltreffendheid van de acties betreffende biociden moeten worden geëvalueerd, omdat het volume verkochte producten onveranderd blijft. De reeds uitgevoerde marktonderzoeken, net zoals de studies over de risico-indicatoren, de haalbaarheid en de impact van de splitsing van de erkenningen en de invoering van een kenniscertificaat en eveneens de studie HEEPEBI (Effecten van bestrijdingsmiddelen en type 18 biociden op mens en milieu) moeten worden beschouwd in het licht van de aangepaste actuele wetgeving en de verworven kennis op het gebied van de biociden. In navolging van de pesticiden, zal men rekening moeten houden met de lopende herziening van de stoffen want deze zal beslissend zijn ter goed- of afkeuring van belangrijke stoffen zoals bijvoorbeeld creosoot. Tenslotte zal de kwaliteit van de evaluatie van het gebruik van biociden worden verbeterd. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan amateurgebruik, met als doel het gebruik en de beschikbaarheid van gezonde en milieuvriendelijke producten te promoten. Het is deze evaluatie van de huidige situatie die zal leiden tot het verfijnen van de acties en tot concrete voorstellen van te nemen maatregelen tot 2012 en, voor wat betreft het gebruik, de acties die moeten voorgesteld worden aan de Adviesraad en het Strategisch Comité. Om aan de verwezenlijking van deze prioriteit bij te dragen zal vanaf 2009 voor het PRPB een wetenschappelijk assistent worden aangeworven, specifiek voor de biociden. Deze maatregelen zullen de federale basis vormen voor de onderhandelingen met betrekking tot het nationaal actieplan biociden, gelijktijdig met de NAPAN uit te werken.</p>

Prioriteiten PRPB 2009/2010**Invalshoeken en prioritaire acties****Invalshoek 3 : ontwikkelen van instrumenten voor het evalueren van het PRPB**

3. Statistische opvolging van het gebruik van pesticiden in de landbouw

Op basis van de resultaten van de uitgevoerde haalbaarheidsstudie, werd in 2008 beslist om een systeem uit te werken voor het verzamelen van de gegevens bij de boekhoudkundige landbouworganisaties en de certificeringssystemen. De functionele analyse en de ontwikkeling van de software voor het verwerken van de gegevens zijn gepland voor 2009 en 2010. De eerste resultaten zouden eind 2010 moeten beschikbaar zijn.

4. Toxicovigilantie

Uitvoering van de tweede opvolging van de acute intoxicaties door pesticiden en biociden (waaronder de rodenticiden) aan de hand van de oproepen die binnenkwamen bij het Antigifcentrum. Het nodige budget voor deze studie zal, indien mogelijk, voorzien worden door het Begrotingsfonds voor de Grondstoffen en Producten.

5. Uitwerking van een boordtabel voor het PRPB

De nuttige cijfers (de verkoop, het gebruik, de risico's, enz.) in verband met de opvolging van pesticiden en biociden zullen worden gebundeld in een boordtabel die jaarlijks zal gepubliceerd worden. De indicator BIBEL zal worden uitgewerkt en de resultaten zullen worden opgenomen in deze boordtabel. De kennis die werd verworven door de studies in verband met de onzekerheid zal zoveel mogelijk worden gevaloriseerd binnen deze context.

De werkzaamheden zullen worden gerealiseerd in samenspraak met het Comité Indicatoren (wetenschappelijk comité voor het coördineren van de werkzaamheden met betrekking tot de risico-indicatoren voor pesticiden en biociden) en met de medewerking van de Groep Indicatoren Biociden (informele werkgroep van de Adviesraad samengesteld uit de betrokken partijen met als doel het uitwerken van risico-indicatoren voor de biociden). De leden van het Erkenningscomité voor pesticiden en het Comité voor advies inzake biociden zullen worden uitgenodigd om opnieuw deel uit te maken van het Comité Indicatoren. De Groep Indicatoren Biociden zal worden hernoemd tot Groep Stakeholders voor het Boordtabel. Het mandaat zal verruimd worden tot pesticiden en de samenstelling zal zich uitbreiden naar alle geïnteresseerde, belanghebbende partijen. Het doel is het ontvangen van reacties, opmerkingen en suggesties vanwege de geïnteresseerde partijen in verband met de boordtabel van het PRPB.

Voor de biociden zal er een specifieke inspanning moeten worden geleverd om de indicator BIBEL te beëindigen zodat de indicator uiterlijk in 2012 ten minste 95 % van de Belgische markt dekt. Indien nodig, zullen er aanvullende budgetten worden voorzien van buiten het PRPB.

Invalshoek 4 : reductie van de risico's van pesticiden en biociden

6. Uitvoeren van de opsplitsing van de erkenningen (pesticiden)

De daadwerkelijke splitsing en indiening van de dossiers van de erkenningsaanvragen voor amateurproducten is gepland voor 2009; de evaluatie van de dossiers (230 ongeveer) is gepland in 2009, 2010 en 2011; alle erkenningen zullen in 2011 worden toegekend.

7. Voorbereiding van het systeem Kenniscertificaten Pesticiden.

De sinds 2005 aangevatte werkzaamheden zullen worden verder gezet. Het voorstel van systeem, dat behoorlijk werd ondersteund door de werkzaamheden van de Groep « Pesticide Application Certificates » zal definitief worden afgehandeld in 2009. Er zal dan een bestek worden opgemaakt van de verschillende opties van het voorstel. Dit zal ter onderhandeling worden voorgelegd aan de beleidsmakers in het kader van de uitwerking van het NAPAN (1), zo mogelijk reeds in 2009, zonet in 2010. Bij gebrek aan onderhandelingsstructuren voor het NAPAN, zullen de beleidsonderhandelingen worden georganiseerd via interkabinettenvergaderingen. Na afronding van deze onderhandelingen zullen de nodige besluiten worden opgesteld.

8. Uitbreiding van het aanbod fytoproducten voor de Biologische landbouw

Voortzetting van de opgestarte acties voor het uitbreiden van het aanbod beschikbare fytoproducten voor de biologische landbouw.

9. Ondesteuning van de geïntegreerde bestrijding (pesticiden en biociden)

De ondersteuning van de geïntegreerde bestrijding moet worden versterkt binnen de bevoegdheden van de federale Overheid. De budgetten ter financiering van het onderzoek beheerd op federaal niveau (Begrotingsfonds voor de Grondstoffen en Producten, Structurele Fondsen van de FOD) moeten in die richting worden gestuurd. Meer in het bijzonder zal er een inventaris van de onderzoeksprojecten en de studies die gefinancierd worden door het Begrotingsfonds voor de Grondstoffen en Producten worden uitgewerkt en geanalyseerd in het licht van de algemene principes van de geïntegreerde bestrijding.

10. Opsplitsing van de vergunningen voor biociden tussen producten voor professioneel en niet professioneel gebruik

In 2009 heeft een Duurzame-Ontwikkelingseffectbeoordeling (DOEB) studie naar de sociale, economische en milieupact van de opsplitsing van de vergunningen voor biociden en de invoering van kenniscertificaten voor beroepsgebruikers het mogelijk gemaakt het belang te beoordelen van de invoering van deze maatregel. De nodige acties voor de uitwerking van deze maatregel worden vanaf 2010 opgestart.

<p>Prioriteiten PRPB 2009/2010</p> <p>Invalshoeken en prioritaire acties</p>
<p>11. Reductie van de punctuele verliezen</p> <p>Er zullen acties worden opgestart ter vermindering van de punctuele verliezen van pesticiden in de landbouw. Deze acties zullen onder meer gebaseerd zijn op de conclusies van de werkzaamheden van de Thematische groepen, uitgevoerd in 2006 en 2007.</p>
<p>Invalshoek 5 : Communicatie en sensibilisering</p> <p>12. Verbetering van de beschermingsuitrustingen voor de gebruikers</p> <p>Het gaat vooral om het aanmoedigen van de gebruikers van biociden en pesticiden tot het gebruiken van een beschermingsuitrusting via communicatie- en sensibiliseringcampagnes</p>
<p>13. Verspreiding van de brochure « Ongewenste gasten in je huis of tuin? »</p> <p>Deze brochure vormt de kern van de campagne rond sensibilisering voor alternatieve bestrijdingsmethodes in huis en in de tuin die het mogelijk moeten maken het systematisch gebruik van pesticiden en biociden te doen dalen. De gids zal in 2009 en 2010 verder worden verspreid.</p>
<p>14. Versterking van de actieve publiciteit voor het PRPB</p> <p>Het programma, de ge vulgariseerde voorstelling van het PRPB en de door het PRPB ingezamelde informatie zullen actief ter beschikking worden gesteld van het brede publiek overeenkomstig de principes van het Verdrag van Aarhus.</p>
<p>15 Opstellen Activiteitenverslag PRPB</p> <p>Opstellen van een activiteitenverslag, telkens om de twee jaar. Meewerken aan de opstelling van het Federaal Milieurapport.</p>
<p>16. Opmaak van de Communicatieplannen</p> <p>Uitwerking, ieder jaar, van een nieuw Communicatieplan conform de Communicatiestrategie en beantwoordend aan de behoefte inzake communicatie in verband met de prioritaire acties.</p>

2 Beheersorganen van het PRPB

De beheersorganen van het PRPB functioneren globaal gezien op afdoende wijzen sinds 2007. Toch is het nuttig een aantal wijzigingen door te voeren om de structuren aan te passen aan de huidige situatie.

Deze wijzigingen hebben te maken met :

1) de samenstelling van het Beleidscomité om, in 2009, rekening te houden met de ministeriële verdeling van de bevoegdheden voor de materies van het PRPB. De wijziging betreft ook de frequentie van de gewone vergaderingen die om de vier maanden in plaats van om de twee maanden zouden moeten plaats vinden.

2) de agenda van de Adviesraad, zodat de beslissingen in verband met de acties voor het daaropvolgende jaar tijdig kunnen worden genomen om samen te vallen met de budgettaire beslissingscyclus van de FOD.

3) het Overlegcomité dat, indien er overeenstemming is tussen de overheidsinstanties die bevoegd zijn voor de materies met betrekking tot de uitvoering van de Kaderrichtlijn Pesticiden, zou kunnen vervangen worden door de overlegstructuur die zal worden ingevoerd voor het NAPAN.

4) de frequentie van de gewone vergaderingen van het Bureau die voortaan om de twee weken zullen plaatsvinden.

3 Termijn van twee jaar

In punt B.II.D.6. van de bijlage bij het KB van 22/02/2005 betreffende het eerste reductieprogramma van de gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en de biociden, is voorzien om eind 2009-begin 2010 een speciaal rapport op te stellen met de mogelijke opties voor een tweede programma 2011-2016.

Momenteel moet echter rekening worden gehouden met twee essentiële elementen :

- De verplichting om tegen 2012 een nationaal actieplan in te voeren in antwoord op de vereisten van de Kaderrichtlijn Pesticiden. Wat België betreft betekent de definiëring en de uitvoering van dit nationaal actieplan een belangrijke uitdaging op het gebied van administratie en mobilisatie van de betrokken personen en organisaties.

- Verschillende prioritaire acties van de actualisatie van 2009 van het PRPB zullen na 2010 moeten worden verder gezet. Het is momenteel niet nodig om de aard ervan te wijzigen, maar wel om ze tot een goed einde te brengen zodat we ten volle de gewenste resultaten bereiken op het gebied van de reductie van de risico's en van het gebruik van pesticiden en biociden. Het is dus op dit ogenblik niet verantwoord om bijkomende acties op te zetten naast deze die voorzien zijn in de actualisatie van 2009.

Bovendien

- Zou het thans niet gerechtvaardigd zijn om bijkomende doelstellingen te overwegen naast deze die werden vastgelegd voor het eerste programma. We moeten daarentegen alles in het werk stellen om de vooropgestelde doelstellingen te halen. In dit opzicht werden de prioritaire acties van deze actualisatie duidelijk afgebakend.

- Het zou momenteel voorbarig zijn om extra maatregelen te voorzien bovenop de verplichtingen die zullen worden opgelegd door de Kaderrichtlijn Pesticiden.

Bijgevolg zal het PRPB, met het oog op het voortzetten en afronden van de lopende acties en rekening houdend met de nieuwe prioriteit inzake het NAPAN, kunnen beschikken over een extra termijn van twee jaar om de in 2005 vastgelegde doelstellingen te bereiken. Het PRPB zal, conform de wettelijke verplichtingen, geactualiseerd worden in 2011 voor de periode 2011/2012.

Tableau 1 - Bilan des actions engagées

PRPB 2007/2008 Axes et actions prioritaires	Etat d'avancement au moins de juin 2009
Axe 1) développement des outils d'évaluation du PRPB	
1) Suivi statistique de l'utilisation des pesticides en agriculture : étude de faisabilité prévue en 2007 pour définir les modalités d'échantillonnage, les méthodes de récolte et de contrôle des données ainsi que le type de convention à passer entre les agriculteurs et le SPF (Service Public Fédéral Santé publique, Sécurité de la chaîne alimentaire et Environnement).	En cours. L'étude de faisabilité a été réalisée et il a été décidé de développer un système de collecte des données auprès des organismes de comptabilité agricole et des systèmes de certification. L'analyse fonctionnelle et la réalisation du logiciel de traitement des données sont prévues en 2009 et 2010. Les premiers résultats devraient être disponibles en 2010.
2) Etude du marché: enquête sur l'usage des pesticides dans quelques cultures; publication en 2007.	Terminé. L'étude a été réalisée en 2007. Les statistiques de l'utilisation des pesticides sur froment d'hiver, escourgeon et maïs devraient encore être publiées dans le cadre de la vulgarisation du PRPB.
3) Comité Indicateurs: comité scientifique de coordination des travaux relatifs aux indicateurs de risque des pesticides et des biocides.	En fonctionnement. Le Comité Indicateurs a poursuivi ses travaux à l'occasion de l'accompagnement des études relatives à l'indicateur pesticides PRIBEL (Pesticide Risk Indicator for BELgium) ainsi qu'à l'indicateur biocides BIBEL (Biocide risk Indicator for BELgium). Un séminaire de synthèse de ces travaux a été organisé en 2008.
4) Module incertitudes du Biocide Risk Indicator System: étude prévue en 2007 visant à définir les sources d'incertitude et d'erreur dans les évaluations des risques; quantification de ces grandeurs afin de doter les évaluations de risques d'indices de représentativité.	Terminé. Cette étude a été concrétisée en 2007 et 2008 par le développement de l'indicateur BIBEL. Cette étude a été limitée aux biocides de type 18 et 14. L'indicateur doit encore être développé pour les autres types de biocides. L'étude des incertitudes propagées dans les modèles numériques pourra également être utilisée pour améliorer l'indicateur PRIBEL.
5) PRIBEL - 1996 et 1991 : étude prévue en 2007 afin de calculer des indices PRIBEL (Pesticide Risk Indicator for BELgium) pour les années 1991 et 1996; comparaison de ces indices avec les indices calculés pour 2001, année de référence du PRPB.	Terminé. Cette étude a démontré une réduction des risques résultant de l'utilisation de pesticides par l'agriculture supérieure à 25 % pour tous les compartiments (excepté les abeilles) entre 1991 et 2001.
6) Toxicovigilance: étude de faisabilité de la mise en place d'un centre de suivi des intoxications dues à des pesticides et des biocides dont les rodenticides.	Terminé. Cette étude terminée en 2007 a démontré l'intérêt d'une cellule de veille en apportant aux autorités des informations utiles à des actions correctives ou préventives relatives à l'utilisation des granulés anti-limaces par les particuliers. Le suivi devrait être répété tous les quatre ans à partir de 2006, date des premiers résultats.
7) Groupe Indicateurs Biocides: groupe de travail composé des parties prenantes visant à l'élaboration d'indicateurs de risque pour les biocides.	En fonctionnement.
8) Détermination d'un concept de dépendance utile à l'évaluation de l'efficacité du Programme de réduction selon un angle de vue différent de celui du risque. Une réflexion basée, entre autres, sur l'étude réalisée à la demande du SPF -DG Environnement sera achevée pour l'été 2007.	Terminé. L'étude effectuée en 2008 a démontré qu'un tel concept n'est pas opérationnel s'il est considéré globalement pour l'ensemble des pesticides et des biocides. Au sein même des pesticides et des biocides, la notion de dépendance reste ambiguë et inapplicable à des fins de gestion du risque.
9) Pour 2008, des données quantitatives seront disponibles reproduisant les évolutions globales dans le domaine de l'objectif de réduction des risques.	En cours. Pour ce qui concerne les pesticides, les indices de vente, de fréquence d'utilisation et de risque ont été calculés et synthétisés dans un rapport en 2007. L'exercice sera reconduit dès la disposition des données d'utilisation en 2010. Pour ce qui concerne les biocides, les données de vente ont été récoltées et synthétisées en 2008. Les indices relatifs à la fréquence d'utilisation et aux risques doivent encore être calculés.
Axe 2) réduction des risques pesticides et biocides	
10) Mise en œuvre de la scission des agrémentations: scission administrative pour début 2007; scission effective et introduction des dossiers pour 2008; évaluation des dossiers (environ 230) en 2009 et 2010; octroi groupé des agrémentations en 2010.	En cours. Le programme est en voie de réalisation avec publication de l'arrêté royal rendant effective la scission des agrémentations avant l'automne 2009.
11) Groupe Pesticide Application Licence: étude de faisabilité de l'instauration d'une licence de pulvérisation pour l'utilisation de produits "professionnels". Remise d'un projet de principe début 2007.	En cours: le projet de principe a été remis en 2007. Le groupe a été renommé « Group Pesticide Application Certificates ». Le projet de principe a été discuté dès 2008 dans une série de réunions plénières. Une proposition de système de certification des connaissances sera soumise aux ministres compétents dans le courant de 2009.
12) Recherche d'alternatives à l'emploi du MeBr et de procédés visant à réduire ou à supprimer l'émission de MeBr dans l'environnement lors des traitements QPS (Quarantine and Pre-Shipment). La question est traitée en 2007 par le Comité d'Agrémentation des Pesticides.	En cours. Une solution temporaire a été trouvée par la mise en œuvre d'un procédé de récupération des gaz de traitement. Interdit à la vente à partir du 18/03/09. Permis d'utilisation pour les traitements QPS seulement jusqu'au 18/03/10.

PRPB 2007/2008 Axes et actions prioritaires	Etat d'avancement au moins de juin 2009
13) Guide Maison - Jardin - Cuisine : campagne de sensibilisation aux méthodes qui, à la maison et au jardin, permettent de réduire les recours systématiques aux pesticides et aux biocides. Publication au printemps 2007.	En cours. Le Guide a été distribué à partir de 2007. Il l'a été aussi en 2008 après réimpression. La distribution est encore prévue en 2009 et en 2010.
14) Produits phytosanitaires en Agriculture biologique : engagement en 2007 d'une personne à temps-plein pour le soutien à la mise sur le marché de produits de protection des plantes utiles pour l'Agriculture biologique.	En cours. Le projet est lancé depuis 2007. La mise sur le marché de produits utiles à la protection des plantes en Agriculture biologique est accélérée (à ce jour, 11 nouveaux biopesticides agréés, et d'autres en préparation). Une forte interaction avec les parties prenantes permet d'anticiper les demandes du secteur de l'Agriculture biologique et plus largement des utilisateurs pratiquant la lutte intégrée (groupe de travail, contacts réguliers, mise en place d'un outil de communication,...).
15) Comité d'Avis Biocides : rendre le comité opérationnel à partir d'avril 2007.	Terminé. Le Comité d'Avis Biocides est opérationnel depuis 2007.
16) Des actions de soutien à la lutte intégrée (via le financement du Fonds des matières premières et des produits en dehors du budget prévu pour le PRPB) orientées vers les usages non-agricoles. Une délimitation plus poussée s'impose, des mesures pouvant être prises en la matière sous l'égide du PRPB fédéral.	A faire.
17) Un inventaire des recherches et des études financées par le Fonds des matières premières et des produits sera réalisé et analysé à la lumière du concept de réduction des risques. Pro-activité accrue du Fonds par rapport aux projets visant la réduction des risques.	A faire.
18) Renforcement de l'utilisation d'un équipement de protection individuelle par les utilisateurs de biocides et de pesticides.	A faire.
19) Scission des autorisations biocides : par le biais d'une étude de faisabilité, il s'agira d'obtenir fin 2007 une image plus claire de l'impact sur les risques et de la possibilité de réaliser une scission des autorisations pour certains types de biocides, destinés à être utilisés par des particuliers ou réservés à un usage professionnel.	En cours. Une étude de faisabilité de la scission des autorisations pour biocides a été réalisée. En 2009, elle se complète par une étude d'Etude de l'Impact des Décisions sur le Développement Durable sur l'impact social, économique et environnemental de la scission.
20) La réduction des pertes ponctuelles notamment au niveau des usages agricoles.	En cours. La sécurisation des emballages pour les produits amateurs est réalisée dans le cadre de la scission des agrégations (pesticides). Au niveau des usages agricoles, des actions doivent encore être entreprises sur la base des conclusions des travaux des Groupes thématiques réunis en 2005 et 2006, notamment en ce qui concerne l'emballage des produits et la gestion des fonds de cuve.
Axe 3) Communication et sensibilisation	
21) Engagement en 2007 d'un ETP pour la communication du PRPB.	Terminé.
22) Groupe Convivialité Phytoweb : recueil des attentes du public vis-à-vis de Phytoweb et, sur cette base, amélioration de la convivialité.	En cours. Il n'est pas possible de réaliser les adaptations demandées sur le système actuel de gestion des dossiers d'agrégations (IGIMP). Les attentes du public seront prises en compte dans l'élaboration du nouveau système de gestion (PANAMA) dont la mise en œuvre est prévue pour 2010.
23) Site Internet du PRPB : mise en route début 2007 d'un site d'information, de contact et de documentation du PRPB.	Terminé. (Cf. www.prpb.be) Ce site est régulièrement mis à jour.
24) Rapport fédéral sur l'environnement : participation à la rédaction du rapport.	A faire.
25) Conseil Consultatif : organe de conseil du PRPB.	En fonction. Le Conseil Consultatif a fonctionné régulièrement selon la nouvelle structure depuis 2007.
26) Groupe Abeilles : forum d'échange d'informations et de communication portant sur la problématique du dépérissement des abeilles.	Terminé. Le rapport est publié sur le site du PRPB. Actions concrètes : financement de projets de recherche thématique; élaboration d'un plan de lutte contre la varroase; amélioration de l'accompagnement sanitaire des apiculteurs et de la disponibilité des médicaments destinés aux abeilles.
27) Présentation vulgarisée du PRPB : présentation du PRPB adaptée au grand public.	En cours. La présentation vulgarisée du PRPB est en permanence adaptée en fonction des demandes multiples et variées de publics différents.
28) L'établissement d'un plan de communication reprenant les aspects sensibilisation et éducation.	En cours. Une Stratégie de Communication établissant le message général et les publics cibles du PRPB a été adoptée en 2008. Elle est appliquée, à partir de 2009, au travers des plans de communication annuels présentés au Conseil Consultatif et adoptés par le Comité Stratégique.
29) Rédaction d'un rapport d'activités tous les deux ans.	En cours.

Globalement, sur les 29 actions prioritaires décidées en 2007, 9 sont terminées, 16 sont en cours ou en fonctionnement, 4 restent à faire au 1er juin 2009.

1.1.2 Bilan intermédiaire des effets du PRPB

L'estimation de la réduction des risques à l'aide des indicateurs PRIBEL et BIBEL n'est pas encore possible en 2009 :

- pour les produits phytopharmaceutiques, les données d'utilisation ne seront disponibles qu'à partir de la mise en œuvre du système de collecte des données en 2010.

- pour les biocides, l'indicateur BIBEL doit encore être adapté pour aborder le maximum de biocides.

Cependant, pour les produits phytopharmaceutiques, des estimations plus globales mais moins précises ont pu être réalisées en 2008 à partir des données de vente disponibles. Il ressort de ces estimations que :

- les risques liés à l'usage professionnel des produits phytopharmaceutiques sont globalement en réduction sauf en ce qui concerne les abeilles où une augmentation est observée;

- pour ce qui est de l'usage amateur des pesticides, les indices montrent une augmentation générale des risques, sauf en ce qui concerne les organismes aquatiques.

Pour les risques liés aux biocides, les chiffres de ventes indiquent que la situation est inchangée en quantité. Cependant, les efforts réalisés dans la collecte des données de vente ont permis de réduire l'incertitude liée à cette information capitale de 22 % en 2001 à 12 % en 2005, soit 45 % d'amélioration.

Il faut remarquer que les indices de risque manquent encore de fiabilité. Donc, il est essentiel de réduire les incertitudes liées à ces chiffres. C'est dans ce but que sont engagées les actions relatives aux indicateurs et au suivi des effets et des ventes et de l'utilisation des produits. Ces actions doivent être poursuivies. Dès la confirmation de ces tendances, les mesures nécessaires pour remédier aux problèmes spécifiques (abeilles, pesticides amateurs) seront envisagées, notamment dans le cadre du futur plan d'action national (cf. 1.2.1).

Les résultats observés sont le reflet des mesures préalables à la mise en place du PRPB, soit principalement la gestion des risques via les conditions fixées pour la mise sur le marché des produits via les évaluations de substances au niveau UE. Les effets des actions du PRPB étaient attendus à partir de 2008 au plus tôt. Il serait hasardeux, dans l'état actuel du développement des indicateurs de risque, de donner une estimation de l'ordre de grandeur des effets attendus.

1.2 Identification des besoins

1.2.1 Préparer le plan d'action national pesticides

La publication de la Directive Pesticides 2009/128 ouvre la perspective d'inscrire le Programme fédéral de réduction dans un plan d'action national. Ce plan d'action national pour les produits phytopharmaceutiques devra être mis en place pour 2012. Le PRPB devra donc activement contribuer aux concertations nécessaires pour la mise en place du plan d'action national.

Le plan d'action national prévu par la Directive cadre Pesticides doit établir à intervalles réguliers un diagnostic de la situation de risque et à une série de mesures visant à remédier aux situations problématiques. Structurellement, les Etats-membres sont donc tenus de mettre en place un dispositif de collecte des données utiles à l'établissement du diagnostic. Ils seront aussi tenus de mettre en place un système de certification des connaissances des utilisateurs, vendeurs et conseillers professionnels des produits phytopharmaceutiques ainsi qu'un système de contrôle des appareils d'application des produits. Les Etats-membres devront aussi s'assurer de l'application des principes généraux de la lutte intégrée ainsi que de la promotion d'une lutte intégrée spécifique aux secteurs de production. Le milieu aquatique et certaines zones particulières (parcs publics,...) devront être protégés de façon spécifique contre les dommages causés par les produits phytopharmaceutiques. La pulvérisation aérienne sera interdite, sauf exceptions. L'information du public sur les produits phytopharmaceutiques ainsi que sa participation aux orientations du plan d'action national devra être organisée.

En outre, le PRPB proposera au Comité de concertation Fédéral-Régions d'établir conjointement au plan d'action national pour les produits phytopharmaceutiques un plan d'action national pour les biocides. Cette proposition a été initiée au niveau du CCPIE/GDPC/SGP (Comité de Coordination de la Politique Internationale de l'Environnement / Groupe Directeur Produits Chimiques/Sous-Groupe Pesticides) où les autorités fédérales et régionales en matière d'agriculture et d'environnement sont unanimes pour soutenir la préparation conjointe d'un plan d'action national pour les pesticides et pour les biocides à condition que la transposition de la nouvelle législation européenne relative aux pesticides ne soit aucunement retardée. En Belgique, ces plans conjoints seraient baptisés : Nationaal Actie Plan d'Action national (NAPAN). Il y aura donc deux parties au NAPAN, une partie consacrée aux produits phytopharmaceutiques et une partie consacrée aux biocides. Ces parties seront préparées indépendamment l'une de l'autre notamment en ce qui concerne les obligations de résultat et de calendrier qui s'appliqueront aux produits phytopharmaceutiques, sans augurer de ce qui sera décidé au niveau belge pour les biocides.

Il faut cependant remarquer que l'essentiel des actions entreprises depuis 2005 a visé à anticiper la mise en œuvre de la Directive cadre Pesticides. Ainsi, les priorités 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29 définies en 2007 pour le PRPB, soit 22 priorités sur 29 (76 %), sont directement utiles au futur NAPAN.

1.2.2 Renforcer les actions du PRPB pour les biocides

Malgré une politique renforcée, les actions entamées pour réduire l'impact des biocides sur la santé et l'environnement dans le cadre du PRPB semblent insuffisantes. La situation du marché, qui a fait l'objet de plusieurs études par le Service Maîtrise des risques de la DG Environnement du SPF et les possibilités de réduction des risques feront l'objet d'actions spécifiques. La période 2009-2010 du PRPB sera davantage consacrée à éclairer cet aspect. L'engagement dès 2009 d'une personne supplémentaire spécifiquement destinée à la problématique des biocides permettra ce renfort.

1.2.3 Maintenir les priorités choisies en 2007

Les priorités de 2007 sont maintenues. En raison de l'évolution des dossiers, certaines actions seront cependant légèrement redéfinies et/ou regroupées.

1.3 Priorités pour la période 2009/2010.

En conséquence, les priorités seront actualisées comme suit :

Tableau 2 - Priorités du PRPB pour 2009/2010

<p>PRPB 2009/2010</p> <p>Axes et actions prioritaires</p>
<p>Axe 1 - Préparer le plan d'action national pesticides</p> <p>1. Elaborer le NAPAN</p> <p>Au 14 décembre 2011 la Directive cadre Pesticides devra être transposée dans la législation belge. Chaque Etat-membre de l'UE devra alors définir et mettre en œuvre un plan d'action national (appelé ici Nationaal Actie Plan d'Action national, en abrégé NAPAN) pour lequel, en Belgique, une concertation entre les différents pouvoirs sera nécessaire. Les dispositions relatives au NAPAN devront être communiquées à la Commission européenne au plus au 14/12/2012. Ce délai devra donc être employé pour la concertation et la décision des mesures à mettre en œuvre. Le PRPB mènera toutes les initiatives nécessaires pour organiser et finaliser le NAPAN en veillant à conserver une concertation de qualité avec les parties prenantes.</p>
<p>Axe 2 - Renforcement des actions du PRPB pour les biocides</p> <p>2. Définition des priorités d'actions Biocides</p> <p>La performance et l'efficacité des actions relatives aux biocides doivent être évaluées car le volume des ventes reste inchangé. Les études de marché déjà entreprises ainsi que les études sur les indicateurs de risque, celles sur la faisabilité et l'impact de la scission des autorisations et sur la mise en place d'un certificat de connaissance ainsi que l'étude HEEPEBI «Effets des produits phytosanitaires et des biocides de type 18 sur l'homme et sur l'environnement» doivent être considérées à la lumière de l'évolution du contexte législatif actuel et de l'expérience concrètes de mesures à prendre d'ici 2012 et, en ce qui concerne celles liées à l'utilisation, à soumettre au Conseil Consultatif et au Comité Stratégique. Pour contribuer à la réalisation de cette priorité, un assistant scientifique sera engagé spécifiquement au PRPB, dès 2009. Ces mesures constitueront la base fédérale pour la négociation du futur plan national d'action biocides à élaborer parallèlement au NAPAN.</p>
<p>Axe 3 - Outils d'évaluation du PRPB</p> <p>3. Suivi statistique de l'utilisation des pesticides en agriculture</p> <p>Sur la base des résultats de l'étude de faisabilité réalisée, il a été décidé en 2008 de développer un système de collecte des données auprès des organismes de comptabilité agricole et des systèmes de certification. L'analyse fonctionnelle et la réalisation du logiciel de traitement des données sont prévues en 2009 et 2010. Les premiers résultats devraient être disponibles fin 2010.</p>
<p>4. Toxicovigilance</p> <p>Réalisation du deuxième suivi des intoxications aiguës par les pesticides et les biocides (dont les rodenticides) à partir des appels reçus au Centre Antipoison. Le budget nécessaire à cette étude sera, si possible, prélevé sur le Fonds des matières premières et des produits.</p>
<p>5. Etablissement d'un tableau de bord du PRPB</p> <p>Les indices utiles (vente, utilisation, risque, etc.) au suivi des situations touchant aux pesticides et aux biocides seront rassemblés dans un tableau de bord publié annuellement. L'indicateur BIBEL sera développé et exploité dans ce tableau de bord. Les acquis des études relatives à l'incertitude seront valorisés autant que possible dans ce contexte.</p> <p>Les travaux s'effectueront avec l'accompagnement du Comité Indicateurs (comité scientifique de coordination des travaux relatifs aux indicateurs de risque des pesticides et des biocides) et avec l'avis du Groupe Indicateurs Biocides (groupe informel du Conseil Consultatif composé des parties prenantes visant à l'élaboration d'indicateurs de risques pour les biocides). Les membres du Comité d'Agrégation des Pesticides et du Comité d'autorisation des Biocides seront invités à rejoindre le Comité Indicateurs. Le Groupe Indicateurs Biocides sera renommé Groupe Stakeholders pour le Tableau de bord. Son mandat sera élargi aux pesticides et sa composition sera étendue aux parties prenantes concernées. Il aura pour rôle de recueillir les réactions, commentaires et suggestions des parties prenantes par rapport au tableau de bord du PRPB.</p> <p>Pour les biocides, un effort particulier devra être entrepris pour terminer l'indicateur BIBEL afin qu'au plus tard en 2012, il couvre au moins 95 % du marché belge. Au besoin, des budgets complémentaires seront prévus en dehors du PRPB.</p>
<p>Axe 4 - Réduction des risques pesticides et biocides - modifications structurelles</p> <p>6. Mise en œuvre de la scission des agrégations (pesticides)</p> <p>La scission effective et l'introduction des dossiers de demande d'agrégation de produits pour amateurs sont prévues pour 2009; l'évaluation des dossiers (environ 230) est planifiée en 2009, 2010 et 2011; les agrégations seront octroyées globalement en 2011.</p>

PRPB 2009/2010**Axes et actions prioritaires**

7. Préparation du système de Certificats de Connaissances Pesticides

Les travaux entamés depuis 2005 seront poursuivis. La proposition de système dûment étayée par les travaux du groupe « Pesticide Application Certificates » sera achevée en 2009. Elle sera soumise à la négociation politique dans le cadre de l'élaboration du NAPAN, si possible en 2009, sinon en 2010. A défaut de l'existence des structures de négociation du NAPAN, la négociation politique sera organisée via des réunions inter-cabinets. Dès l'aboutissement de ces négociations, les arrêtés nécessaires seront rédigés.

8. Renforcement de l'offre de produits phytosanitaires pour l'Agriculture biologique

Continuation des actions engagées pour augmenter l'offre de produits phytosanitaires disponibles pour l'Agriculture biologique.

9. Soutien à la lutte intégrée (pesticides et biocides)

Le soutien à la lutte intégrée doit être renforcé dans la mesure des compétences des autorités fédérales. Les budgets finançant les recherches gérées au niveau fédéral (Fonds des matières premières et des produits, Fonds structurels du SPF) devront être orientés dans ce sens. En particulier, un inventaire des recherches et des études financées par le Fonds des matières premières et des produits sera réalisé et analysé à la lumière des principes généraux de la lutte intégrée.

10. Scission des autorisations biocides entre produits professionnels et amateurs et certification des connaissances des utilisateurs professionnels.

En 2009, une étude Etude de l'Impact des Décisions sur le Développement durable sur l'impact social, économique et environnemental de la scission des biocides et de la certification des connaissances des utilisateurs professionnels a permis d'évaluer l'intérêt de la mise en œuvre de cette mesure. Les actions nécessaires à sa mise en œuvre seront dès lors initiées dès 2010.

11. Réduction des pertes ponctuelles

Des actions visant à la réduction des pertes ponctuelles de pesticides en agriculture seront engagées. Ces actions se baseront notamment sur les conclusions des travaux de réflexion effectués en 2006 et 2007 par les Groupes thématiques. Notamment en ce qui concerne l'emballage des produits et la gestion des fonds de cuve.

Axe 5 - Communication et sensibilisation

12. Amélioration de la protection individuelle des utilisateurs

Il s'agit principalement d'encourager l'utilisation d'équipement de protection individuelle par les utilisateurs de biocides et de pesticides par des campagnes de communication et de sensibilisation.

13. Diffusion de la brochure « Pesticides et Biocides : pas sans risques ! »

Cette brochure constitue le support de la campagne de sensibilisation aux méthodes qui, à la maison et au jardin, permettent de réduire les recours systématiques aux pesticides et aux biocides. La distribution du guide sera poursuivie en 2009 et en 2010.

14. Renforcement de la publicité active du PRPB

Le programme, les présentations vulgarisées du PRPB ainsi que les informations rassemblées par le PRPB seront mises activement à la disposition du public selon les principes de la convention d'Aarhus.

15. Etablissement des rapports PRPB

Rédaction d'un rapport d'activités tous les deux ans. Participation à la rédaction du Rapport fédéral sur l'environnement.

16. Etablissement de Plans de Communication

Etablissement chaque année d'un nouveau Plan de Communication annuel conforme à la Stratégie de Communication et correspondant aux nécessités de communication des actions prioritaires.

2 Organes de gestion du PRPB

Les organes de gestion du PRPB fonctionnent globalement avec satisfaction depuis 2007. Quelques modifications sont cependant utiles afin de les adapter aux conditions actuelles du PRPB.

Ces modifications touchent :

1) à la composition du Comité Stratégique pour tenir compte, en 2009, de la répartition ministérielle des compétences relatives aux matières du PRPB. La modification touche aussi à la fréquence des réunions ordinaires qui s'avèrent nécessaires tous les quatre mois au lieu de tous les deux mois;

2) à l'agenda du Conseil Consultatif afin que les décisions relatives aux actions de l'année suivante soient prises en temps utiles pour coïncider avec les exigences du cycle des décisions budgétaires du SPF;

3) au Comité de Concertation qui pourrait, en cas d'accord entre autorités compétentes pour les matières relatives à la mise en œuvre de la Directive cadre Pesticide, être remplacé par la structure de concertation qui sera mise en place pour le NAPAN;

4) à la fréquence des réunions ordinaires du Bureau qui se tiendra désormais toutes les deux semaines.

3 Délai de deux ans

Au point B.II.D.6. de l'annexe à l'A.R. du 22/02/2005 relatif au premier programme de réduction des pesticides à usage agricole et des biocides, il est prévu d'établir fin 2009-début 2010 un rapport spécial qui présente les options pour un second programme 2011-2016.

Cependant, deux éléments majeurs doivent aujourd'hui être pris en compte :

- l'obligation de mettre en œuvre un plan d'action national pour 2012 en réponse aux exigences de la Directive cadre Pesticides. Au niveau belge, la définition et la mise en œuvre de ce plan d'action national constitue un défi important en termes d'administration et de mobilisation des organismes et personnes concernées.

- la nécessité de prolonger plusieurs actions prioritaires de l'actualisation de 2009 du PRPB au-delà de 2010. Il n'est pas actuellement nécessaire d'en modifier la nature, mais bien de les mener à leur terme afin qu'elles puissent sortir tous leurs effets en termes de réduction des risques et d'utilisation des pesticides et des biocides. Il n'est donc pas justifié aujourd'hui d'entamer des actions supplémentaires à celles prévues dans l'actualisation de 2009.

En outre,

- Il ne serait pas justifié aujourd'hui d'envisager des objectifs complémentaires à ceux fixés pour le premier programme. Il y a lieu, au contraire, de tout mettre en œuvre pour les atteindre. Les actions prioritaires de cette actualisation ont été calibrées à cette fin.

- Il serait prématuré aujourd'hui de prévoir des mesures complémentaires aux obligations qui seront imposées par la Directive cadre Pesticides.

Dès lors, afin de continuer et de finaliser les actions en cours et d'y inclure la nouvelle priorité liée au NAPAN, le PRPB disposera de deux années supplémentaires pour atteindre les objectifs fixés en 2005. Conformément aux obligations légales, le PRPB sera actualisé en 2011 pour la période 2011/2012.

PROGRAMMATORISCHE FEDERALE OVERHEIDSDIENST WETENSCHAPSBELEID

[C – 2010/21009]

Koninklijke Bibliotheek van België (KBB). Vacature (m/v) van een betrekking van assistent-stagiair (wetenschappelijk personeel)

1. POSITIE VAN DE FUNCTIE BINNEN DE INSTELLING.

— Het gaat om een voltijdse betrekking van statutair wetenschappelijk personeelslid.

— Titel en klasse van de wetenschappelijke loopbaan : assistent-stagiair (m/v) van de klasse SW1.

— Activiteitengroep van de wetenschappelijke loopbaan waartoe de betrekking behoort : activiteitengroep II "wetenschappelijke dienstverlening".

— Deze betrekking is verbonden aan de operationele directie "Algemene Dienstverlening" van de Koninklijke Bibliotheek van België, Keizerslaan 4 – 1000 - Brussel, en meer in het bijzonder aan de eenheden "algemeen onthaal", "informatie en public relations, communicatie (intern en extern)" en "valorisatie en promotie" (tentoonstellingen, concerten, educatieve dienst en geleide bezoeken, dienst der colloquia en congressen, ontwikkeling van de online-diensten, ter beschikking stellen van werkruimten en vergaderzalen aan derden).

2. TAALREGIME.

Deze betrekking is toegankelijk voor kandidaten die kunnen ingedeeld worden bij de Nederlandse taalrol bij toepassing van de regels hiertoe bepaald door de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken.

SERVICE PUBLIC FEDERAL DE PROGRAMMATION POLITIQUE SCIENTIFIQUE

[C – 2010/21009]

Bibliothèque royale de Belgique (BRB) Vacance d'un emploi (m/f) d'assistant stagiaire (personnel scientifique)

1. POSITIONNEMENT DE LA FONCTION AU SEIN DE L'ETABLISSEMENT.

— Il s'agit d'un emploi d'agent scientifique statutaire à prestations complètes.

— Titre et classe de la carrière scientifique : assistant stagiaire (m/f) de la classe SW1.

— Groupe d'activités de la carrière scientifique dont l'emploi fait partie : groupe d'activités II "service public scientifique".

— L'emploi est attaché à la direction opérationnelle "Service général au public" de la Bibliothèque royale de Belgique, boulevard de l'Empereur, 4 – 1000 Bruxelles, et plus particulièrement à ses unités "accueil général", "information et relations publiques, communication externe et interne", et "valorisation et promotion" (expositions, concerts, service éducatif et visites guidées, service des colloques et congrès, développement de l'offre et des services en ligne et mise à disposition à des tiers d'espaces de travail et de réunion).

2. REGIME LINGUISTIQUE.

Cet emploi est accessible aux candidat(e)s pouvant être affecté(e)s au rôle linguistique néerlandais en application des règles fixées à cet effet par les lois sur l'emploi des langues en matière administrative.